

Lehtien toimintakertomus 2021-2022

Tavoitteenamme Lehdissä toimintavuonna 2021-2022 oli saada kaikkien lasten äänet kuuluviin. Lehdissä jokainen lapsi kohdataan yksilönä ja arvokkaana ryhmän jäsenenä: meille oli tärkeää saada jokaiselle lapselle tunne ryhmään kuulumisesta sekä omasta osallisuudestaan. Ryhmän lasten ikähaarukka oli kehityksellisessä näkökulmassa suuri (2-4-vuotiaita), joten halusimme varmistaa, että kaikkien tarpeet ja toiveet tulisivat kuulluiksi. Syksyn aikana havainnoimme ja haastattelimme lapsia sekä kirjjasimme ylös heidän esittämiään toiveita ryhmätilamme seinällä roikkuvaan liitutauluun. Aluksi työmme perustui paljolti havainnointiin, mutta toimintavuoden aikana olemme saaneet seurata huikkea rohkeuden kasvua oman itsen ilmaisussa: nyt ujoimmatkin tulevat nykäisemään hihasta, sillä he tietävät tulevansa kuulluiksi.

Uutta lisää toimintavuoteen toi päiväkotimme ilmaisupainotteisuus: toimintavuotemme jakautui neljään ilmaisun alueeseen, jotka toimivat kehyksenä kaikelle vuoden oppimiselle. Alueet valikoituivat Varhaiskasvatussuunnitelman ilmaisun alueiden sekä henkilöstölle avatun yhteisen keskustelun perusteella. Tulevina vuosina pyrimme mahdollisesti osallistamaan myös lapsia näiden alueiden määrittämisessä.

Elokuun käytimme tutustumiseen: uudet aikuiset tutustuivat uusiin lapsiin, lapset tutustuivat uuteen ryhmätilaan sekä uusiin kavereihin. Pedagogisessa toiminnassa oli vahvasti läsnä ulkoliikunta sekä leikkitaitojen kehittäminen uudessa ryhmässä. Halusimme antaa tilaa ja tukea uusien kaverisuhteiden käynnistymiseen, mikä onnistuikin hienosti.

Syyskuussa ilmaisun ensimmäinen osio, taide, lähti käyntiin. Lapselle taiteen luominen on luontaista: maalaaminen, muotoilu, piirtäminen ja askartelu ovat kaikki jo osa pienen taiteilijan työpalettia. Lehdissä toteutimme taidejakson

aikana useita pienempiä projekteja niin pihalla, metsässä kuin ryhmähuoneessamme. Näistä mieleenpainuvin oli lapsilta kysyttäessä suolamaalaus. Samaa sanoivat juhla viikon vierailijamme muista ryhmistä käydessään läpi taidenäyttelymme projekteja: suolamaalausta halusi kokeilla suurin osa lapsista helmillä tehdyn äänestyksen perusteella.

Seuraava ilmaisun alue oli draama, joka meillä näkyi nukketeatterina, käsinukketarinatuokioissa, sorminukkeleikkeinä, satuina, lauluina ja roolivaateleikkeinä. Erityisen suosittuja olivat palokunta- ja keijuleikit, jotka otimme osaksi juhla viikon esitystämme. Syksyn aikana pääsimme myös jatkamaan paljon toivottuja metsäretkiä, jotka palasivat viikoittaisiksi nyt, kun uusimmatkin ryhmämme lisäykset olivat kotiutuneet.

Joulukuussa ilmaisun alueet olivat Vaahteramäessä enemmän taustalla, ja kaikissa ryhmissä keskityttiin joulun odotukseen sekä muihin joulupuuhiin. Näin oli myös Lehdissä: meillä asusti joulukuun ajan Jekkujekku-tonttu, joka teki välillä kepposia ja lähetti lapsille kirjeitä, videoviestejä sekä tehtäviä, joita lapset ratkoivat matemaattisia taitoja käyttäen. Lapset innostuivat kovasti tontun tehtävistä ja puhuivat tontusta paljon, mikä loi ihanan tunnelman ryhmän ylle.

Tammikuussa pyörähti käyntiin ilmaisun kolmas alue, musiikki! Tämä ilmaisun alue imaisi lapset heti mukaansa: jo joululomalta aamulla saapuessaan lapset heti suuntasivat kohti pikkuhuoneen hyllykköä, jonne olimme soittimet sijoittaneet, nappasivat eniten itseään kiinnostavan instrumentin ja alkoivat soittaa. Useimmat aamumme ennen aamupalaa tässä jaksossa kuluivatkin yhdessä soitellessa, mikä sai heti meille ajatuksen juhla viikon esityksestä, jossa kaikki saisivat soittaa lempisoitintaansa myös vieraillemme. Muskareissa syvensimme lasten ymmärrystä ja osaamista musiikista: tutuksi tulivat musiikin tempo, rytmi sekä tauotus.

Joulukalenterimme jalanjäljissä jatkoimme lasten matemaattisen osaamisen kehittämistä suuren suosion saavuttaneiden Matikkamaanantaiden myötä. Joulukalenteri oli omalta osaltaan toiminut myös ryhmän taitojen arvioivana työkaluna, jotta Matikkamaanantain pienryhmässä olisi osallistujille sopivan haasteellista sisältöä.

Musiikin alue huipentui Lehdissä juhla viikon esitykseen, jossa esiinnyimme vieraillemme kaksiosaisessa konsertissa. Konserttiin loimme kaksi hyvin erilaista esitystä ryhmämme käytössä oleviin kahteen tilaan. Ideana oli luoda kävijöille tunne matkasta: aloitimme rämäkästi rock-konsertilla, jossa lapset saivat soittaa valitsemiaan soittimia yhdessä sovitun kappaleen aikana. Tämän jälkeen siirryimme pikkuhuoneeseen, jonne oli luotu rentouttava, rauhallinen sateinen metsä. Musiikin alueen aikana lapset ovat nikkaroineet itse sadesoittimet, joita soitimme tässä esityksessä. Lapset nauttivat sadesoittimiensa soitosta, ja soitinten sisälle pujotetut riisit, pikkukivet ja makaronit soivat kauniisti.

Neljäs ilmaisun alue, minä ja tunteet, on alueista kaikista henkilökohtaisin, mistä johtuen olemme iloisia, että se on alueista ryhmällämme viimeinen. Alueen alkaessa olemme ehtineet ryhmäytyä ja tutustua toisiimme sekä luoda lasta arvostavan keskustelun kulttuurin, joka paitsi kannustaa itseilmaisuun, myös antaa tilanteita ja mahdollisuuksia omien ajatusten kertomiseen. Lehdissä tunnekasvatus on ollut integraali osa arkea ryhmämme suurten ja pienten tunteiden myötä, mutta tässä jaksossa olemme päässeet sukeltamaan hieman syvemmälle siihen, millaisia erilaisia tunteita on, mikä niitä aiheuttaa ja miten niitä voi säädellä. Kaikki tunteet ovat sallittuja: tärkeää on, miten niitä ilmaisee.

Tunnekasvatukseen ilmestyy jatkuvasti uutta materiaalia, ja tämänkin alueen selkärankana ovat toimineet useat teokset, kuten *Kiukkuleijona*, *Fanni*-kirjasarja sekä uusi tuttavuus *Ympyräiset*-sarja. *Kiukkuleijona*-kirja on ollut niin suuressa

suosiossa, että lapset ovat usein tahtoneet lukea kirjaa sekä itsenäisesti että yhdessä. Kirja on myös innoittanut Lehtiä luomaan omat kiukkuleijona-askartelunsa, joihin voi sisälle puhalttaa ja saada leijonan suun liekit lepattamaan. Tämä askartelu toimii myös itsesäätelyn välineenä: olemme koko toimintavuoden tehneet rauhoittavia hengitysharjoituksia, joita voimme hienosti käyttää myös näihin leijoniin puhaltamalla. Lehdistä löytyy myös yhteinen Kiukkuleijonan kesyttäjälle -kori, jota kuka tahansa saa käyttää silloin, kun tuntuu, että kiukkuleijona saattaisi yrittää karata omasta taskusta. Korista löytyvät kuulosuojaimet, hernepusseja seinään heiteltäväksi, väänneltäviä stressileluja sekä rauhoittavaa tekemistä kuten palapelejä ja kirja.

Toimintavuoden lähestyessä loppuaan on hienoa katsoa kulunutta vuotta ja ihaila yhdessä kulkemaamme matkaa. Olemme saavuttaneet tärkeimmän tavoittemme: lapset ovat tulleet kuulluiksi ja nähdyiksi sekä saaneet vaikuttaa ryhmämme toimintaan ja kokea olevansa osa ryhmää. Arkeemme on mahtunut roppakaupalla haleja, sylejä ja rakkautta: parasta on ollut kuulla lasten suusta, että he viihtyvät varhaiskasvatuksessa ja saapuvat aamuisin ryhmään mielellään. Lähdemme kohti kesää levollisin mielin, uusien seikkailujen haussa.